

**Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районы
Төги авыл жирлеге Советы**

КАРАР

№ 63

20.06.2022 ел

«Зэй муниципаль районы Төги авыл жирлегендә бюджет процессы турында нигезләмәне раслау хакында» 2013 елның 12 ноябрендәге 89 номерлы Зэй муниципаль районы Төги авыл жирлеге Советы каарына үзгәрешләр керту хакында

«Россия Федерациясе Бюджет кодексына үзгәрешләр керту турында һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 242.17 статьясындагы 4 пунктының гамәлдә булуын туктатып тору хакында» 2021 елның 1 июлендәге 244-ФЗ номерлы Федераль закон һәм «Россия Федерациясе Бюджет кодексына һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр керту һәм 2022 елда Россия Федерациясе бюджет системы бюджетларын үтәү үзенчәлекләрен билгеләү турында» 2021 елның 29 ноябрендәге 384-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, Зэй муниципаль районы Төги авыл жирлеге Уставына таянып, Зэй муниципаль районы Төги авыл жирлеге Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. Зэй муниципаль районы Төги авыл жирлеге Советының 2013 елның 12 ноябрендәге 89 номерлы каары белән расланган Зэй муниципаль районы Төги авыл жирлегендә бюджет процессы турында нигезләмәгә (2014 елның 08 августындагы 124, 2015 елның 12 мартандагы 151, 2018 елның 29 маенданы 92, 2019 елның 11 ноябрендәге 155, 2021 елның 19 июлендәге 31 номерлы каарлар нигезендә кертелгән үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән) түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

1.1. 8 пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«8. Бюджет процессында катнашучыларның бюджет вәкаләтләре

Төги авыл жирлеге Советы авыл жирлеге бюджеты һәм аның үтәлеше турынданы хисапны карый һәм раслый, жирлек Советы үткәргән тыңлаулар барышында һәм депутат запрослары белән бәйле рәвештә, авыл жирлеге Советының үз утырышларында, комитетларында, комиссияләрендә, эшче төркемнәрендә авыл жирлеге бюджеты үтәлешенең аерым мәсьәләләрен контрольдә тота, тышкы муниципаль финанс контроле органнарының хокукый статусын формалаштыра һәм билгели, Россия Федерациясе Бюджет

кодексы, «Россия Федерацииңдә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациисе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләрнең контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенең гомуми принциплары турында» 2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациисенең башка норматив хокукий актлары, Зәй муниципаль районы Төги авыл жирлеге Уставы, әлеге Нигезләмә нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашира.

Авыл жирлеге Советына, аның компетенциясе чикләрендә, Россия Федерациисе Конституциясе, Россия Федерациисе Бюджет кодексы, Россия Федерациисенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актлары белән билгеләнгән бюджет мәсьәләләре буенча, аның вәкаләтләрен тәэмин итү өчен, авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан барлык кирәклө мәгълүмат бирелергә тиеш.

Төги авыл жирлеге башкарма комитеты Төги авыл жирлеге бюджеты проектын төзүне тәэмин итә, аны кирәклө документлар һәм материаллар белән Төги авыл жирлеге Советына раслауга кертә, бюджетара трансфертларны бүлү методикасын һәм (яки) бирү тәртибен эшли һәм раслый, авыл жирлеге бюджетының үтәлешен һәм бюджет хисаплылыгын төзүне тәэмин итә, Төги авыл жирлеге Советына раслауга жирлек бюджеты үтәлеше турында хисап бирә, муниципаль бурыч белән идарә итүне тәэмин итә, Россия Федерациисе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм (яисә) алар нигезендә кабул ителә торган бюджет хокук мәнәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль хокукий актларда билгеләнгән башка вәкаләтләрне гамәлгә ашира.

Районның финанс-бюджет палатасы (төзелгән килешү нигезендә) жирлек бюджеты проектын төзи, аны жирлек Советына керту өчен кирәклө документлар һәм материаллар белән тапшыра, жирлек бюджетын үтәүне оештыра, бюджет хисаплылыгын төзү тәртибен билгели, Россия Федерациисе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм (яисә) алар нигезендә кабул ителә торган бюджет хокук мәнәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль хокукий актларда билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашира.

Районның контроль-хисап палатасы Россия Федерациисе Бюджет кодексында билгеләнгән бюджет вәкаләтләрен, шулай ук түбәндәгеләр буенча бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашира:

икътисадны билгеләүгә юнәлдерелгән нәтижәлелек аудиты һәм бюджет чараларын куллану нәтижәлелеге буенча;

жирлек бюджеты турындагы каарлар проектларына, Россия Федерациисе бюджет законнарының башка норматив-хокукий актларына, шул исәптән жирлек бюджеты күрсәткечләренең (параметрларының һәм характеристикаларының) нигезләнгәнлегенә экспертиза;

муниципаль программаларга экспертиза;

бюджет процессын анализлау һәм мониторинглау, шул исәптән бюджет процессында ачыкланган житешсезлекләрне бетерү һәм Россия Федерациисе бюджет законнарын камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләү;

бюджет акчаларын баш бүлүчеләр, бюджет керемнәренең баш администраторлары, бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторлары (алга таба - бюджет акчаларының баш администраторлары) эчке финанс аудитын гамәлгә ашыруны камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләү;

«Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләрнең контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенең гомуми принциплары турында» 2011 елның 7 февралендәге 06-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән башка мәсьәләләр буенча.

Район контроль-хисап палатасының әлеге пунктта каралган бюджет вәкаләтләре «Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләрнең контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенең гомуми принциплары турында» 2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән нигезләмәләрне үтәп гамәлгә ашырыла.

Бюджет акчаларын баш бүлүче:

расланган бюджет ассигнованиеләре һәм бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә бюджет акчаларын файдалануның нәтиҗәлелеген, адреслылыгын һәм максатчан характеристын тәэмин итә;

үзенә буйсынган бюджет акчаларын алучылар һәм алар белән эш итүчеләр исемлеген төзи;

расланган бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм бюджет ассигнованиеләре чикләрендә үтәлергә тиешле чыгым йөкләмәләре реестрын алыш бара;

бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыруны гамәлгә ашыра, бюджет ассигнованиеләрен нигезләүне төзи;

бюджет язмасын төзи, раслый һәм алыш бара, бюджет ассигнованиеләрен, ведомство карамагындагы бюджет акчаларын алучылар һәм алар белән эш итүчеләр буенча бюджет йөкләмәләре лимитларын бүлә һәм бюджетның тиешле өлешен үти;

бюджет йөкләмәләре лимитларын формалаштыру һәм үзгәрту буенча тәкъдимнәр кертә;

жыелма бюджет язмасын формалаштыру һәм үзгәрту буенча тәкъдимнәр кертә;

казна учреждениеләре булыш торучы бюджет акчаларын алучыларның ведомство буйсынуындагы бюджет сметаларын раслау тәртибен билгели;

муниципаль биремнәрне формалаштыра һәм раслый;

максатчан билгеләнештәге бюджетара субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән башка субсидияләр һәм бюджет инвестицияләре, аларны биргәндә билгеләнгән шартларның, максатларның һәм тәртипнен үтәлешен тәэмин итә;

бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет хисабын формалаштыра;

муниципаль берәмлек исеменнән аңа буйсынган бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөкләмәләре буенча жавап бирә;

Россия Федерациисе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм алар нигезендә кабул ителгән бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль хокукий актларда билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

Бюджет акчаларын бүлүче:

бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыра;

бюджет ассигнованиеләрен, бюджет йөкләмәләре лимитларын ведомство карамагындагы бюджет средстволары белән эш итүчеләргә һәм (яки) алучыларга бүлә һәм бюджетның тиешле өлешен үти;

бюджет акчаларын баш бүлүчегә бюджет язмасын формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

максатчан билгеләнештәге бюджетара субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансферлар, шулай ук Россия Федерациисе Бюджет кодексы белән билгеләнгән башка субсидияләр һәм бюджет инвестицияләре, аларны биргәндә билгеләнгән шартларның, максатларның һәм тәртипнең үтәлешен тәэмин итә;

бюджет акчаларын тиешле баш бүлүче тарафыннан билгеләнгән очракта һәм тәртиптә бюджет акчаларын баш бүлүченең үз карамагындагы аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

Бюджет акчаларын алучы түбәндәгә бюджет вәкаләтләренә ия:

бюджет сметасын төзү һәм үтәү;

расланган бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләре чикләрендә бюджет йөкләмәләрен кабул итү һәм (яисә) башкару;

бюджет ассигнованиеләрен куллануның нәтижәлелеген, максатчан характеристын тәэмин итү;

бюджет акчаларын баш бүлүчегә (бүлүчегә) бюджет язмасын үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертү;

бюджет исәбен алыш бару (бюджет исәбен алыш баруны тәэмин итү);

ведет бюджетный учет (обеспечивает ведение бюджетного учета);

бюджет хисабын формалаштыра (бюджет хисаплылыгын формалаштыруны тәэмин итә) һәм тиешле бюджет акчаларын баш бүлүчегә (бүлүчегә) бюджет акчаларын алучының бюджет хисабын тәкъдим итү;

Россия Федерациисе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм алар нигезендә кабул ителгән бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга салучы муниципаль хокукий актларда билгеләнгән башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыру.

Жирлек бюджеты керемнәре баш администраторы:

бюджет керемнәре администраторлары исемлеген төзи;

бюджет проектын һәм (яисә) бюджет проектын төзү өчен кирәклे белешмәләрне бирә;

касса планын төзү һәм алыш бару өчен белешмәләр бирә;

бюджет керемнәре баш администраторының бюджет хисабын формалаштыра һәм тапшыра;

Россия Федерациясе керемнәре чыганаклары исемлегенә һәм бюджет керемнәре чыганаклары реестрына кертү өчен аларга беркетелгән керемнәр чыганаклары турында белешмәләр бирә;

Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән мондый методикага карата гомуми таләпләр нигезендә бюджетка керемнәрне фаразлау методикасын раслый;

Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм алар нигезендә кабул ителгән бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган муниципаль хокукий актларда билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

Бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторы:

бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының үзенә буйсынган администраторлары исемлекләрен төзи;

бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча керемнәрне һәм түләүләрне, бюджетның бердәм счетында калдыклар белән идарә итү операцияләреннән тыш, планлаштыруны (фаразлауны) гамәлгә ашыра;

бюджет кытлыгын финанслау чыганакларын түләү өчен билгеләнгән ассигнованиеләрне файдалануның адреслылыгын һәм максатчан характеристын тәэмин итә;

бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының ведомство буйсынуындагы администраторларына бюджет ассигнованиеләрен бүлә һәм бюджетның тиешле өлешен ути;

бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары баш администраторының бюджет хисабын формалаштыра;

Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән мондый методикага карата гомуми таләпләр нигезендә бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча керемнәрне фаразлау методикасын раслый;

бюджет ассигнованиеләрен нигезләүне төзи.

Төги авыл жирлеге бюджеты акчаларын баш бүлүченен (бүлүченен), Төги авыл жирлеге бюджеты керемнәре баш администраторы (администраторы), эчке финанс контролен һәм эчке финанс аудитын гамәлгә ашыру буенча Төги авыл жирлеге бюджеты кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторы (администраторы) бюджет вәкаләтләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә билгеләнә.»;

1.2. 35 пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«35. Авыл жирлеге бюджеты үтәлешен төгәлләү

Бюджет үтәлеше буенча операцияләр, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 242 статьясы 2 пунктында күрсәтелгән операцияләрдән тыш, 31 декабрьдә тәмамлана.

Агымдагы финанс елында бюджет үтәлеше буенча операцияләрне туктату финанс органы тарафыннан әлеге статья таләпләре нигезендә билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

Россия Федерациясе Бюджет кодексының 40 статьясы нигезендә Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары арасында хисап финанс елы керемнәрен бүлү һәм аларны тиешле бюджетларга қучеру буенча Федераль казначылык органнары тарафыннан операцияләрне төгәлләү агымдагы финанс елының беренче биш көнендә башкарыла.

Бюджет ассигнованиеләре, бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм агымдагы финанс елын финанслауның ин чик күләмнәренең гамәлдә булусы 31 декабрьдә туктатыла.

Агымдагы финанс елының соңғы эш көненә кадәр (ул көнне кертеп) бюджет үтәлешенә казначылык хезмәте күрсәтүче орган билгеләнгән тәртиптә түләүгә санкцияләнгән бюджет йөкләмәләрен бюджетның бердәм счетында калган акчалар чикләрендә түләргә тиеш.

Бюджет акчаларының бердәм счетында булмаган файдаланылмаган калдыклар агымдагы финанс елының соңғы ике эш көненнән дә соңга калмыйча, әгәр Россия Федерациясе Бюджет кодексында башкача каралмаган булса, бюджет акчаларын алучылар тарафыннан бюджетның бердәм счетына күчерелергә тиеш.

Финанс белән тәэммин итү чыганагы булып Россия Федерациясе Президенты резерв фондының бюджет ассигнованиеләре торган бюджетара трансферлардан тыш, максатчан билгеләнешкә ия субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансферлар рәвешендә алынган агымдагы финанс елының 1 гыйнварына кулланылмаган бюджетара трансферлар агымдагы финанс елының беренче 15 эш көне эчендә алар бирелгән урынга бюджет кеременә кире кайтарылырга тиеш.

Бюджет акчаларының баш администраторы тарафыннан хисап финанс елында файдаланылмаган әлеге пунктның жиденче абзацында күрсәтелгән бюджетара трансферларга ихтыяж булу (булмау), шулай ук аларга ихтыяж булу турында карап кабул иткәндә аларны бюджетка кире кайтару турында карап кабул итү бюджет акчаларының баш администраторы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә төзелгән һәм тапшырылган күрсәтелгән бюджетара трансферлар финанс белән тәэммин итү чыганагы булып торган күрсәтелгән акчалар тиешле бюджет чыгымнары турында хисап нигезендә элек бирелгән бюджетка кергән көннән соң 30 эш көненнән дә соңга калмыйча гамәлгә ашырыла.

Бюджетара чараларның баш администраторы карапы нигезендә максатчан билгеләнештәге субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансферлар рәвешендә алынган бюджетара трансферларга ихтыяж булу турында, аларны финанс белән тәэммин итү чыганагы булып хисап елында файдаланылмаган Россия Федерациясе Президентының резерв фондының бюджет ассигнованиеләре торган бюджетара трансферлардан тыш, ул билгеләгән тәртиптә тиешле финанс органы белән килештерелгән, күрсәтелгән бюджетара трансферларның калган өлеше күләмендәге акчалар агымдагы

финанс елында күрсәтелгән бюджетара трансферларның калган өлешләреннән артмаган күләмдә күрсәтелгән бюджет чыгымнарын финанс белән тәэммин итү өчен бирелгән бюджет кеременә кайтарылырга мөмкин.

Элеге пунктның тугызынчы абзацында караплар кабул итү тәртибе жирле бюджеттан бюджетара трансферларны кире кайтару тәртибен жайга сала торган жирлек башкарма комитетының муниципаль хокукий актлары белән билгеләнә.

Кабул ителгән бюджет йөкләмәләре буенча операцияләр тәмамланганнан соң, бюджетның бердәм счетында калган акчалар чираттагы финанс елы башына калган акчалар сыйфатында исәпкә алышырга тиеш.

Финанс белән тәэммин итү чыганагы Россия Федерациясе Президентының резерв фондының бюджет ассигнованиеләре булган бюджетара трансферлардан тыш, максатчан билгеләнештәге субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансферлар рәвешендә алышган бюджетара трансферларның файдаланылмаган өлеше, бюджеттан тыш дәүләт фондлары бюджетларына бюджетара трансферлар тиешле бюджет кеременә күчерелмәгән очракта, күрсәтелгән акчалар, Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләрне үтәп, тиешле финанс органы, бюджеттан тыш дәүләт фонды белән идарә итү органы тарафыннан билгеләнә торган тәртиптә, бюджет кеременә эзләп алышырга тиеш.

Авыл жирлеге башкарма комитеты агымдагы финанс елы тәмамланганда бюджет акчаларын алучыларны чираттагы финанс елының гыйнвар аенда Россия Федерациясендә эшләми торган бәйрәм көннәрендә аларның эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен кирәkle акчалар белән тәэммин итү тәртибен билгели.».

2. Карапны Татарстан Республикасының хокукий мәгълүмат рәсми порталында (<https://pravo.tatarstan.ru>), авыл жирлеге территориясендәге махсус мәгълүмат стендларында һәм Зәй муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

3. Карап рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

4. Элеге карапның үтәлешен контролльдә тотуны үз жаваплылыгымда калдырам.

Совет рәисе

Т.В.Попова

